

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SAPTAMANAL

<p>Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.</p>	<p>Articole și corespondențe se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.</p>	<p>Prețul inserțiunilor un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.</p>	<p>Abonamentele și inserțiunile se adresează Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45</p>
--	--	---	---

Cuvântarea

— *Inalt Prea Sfințitului Mitropolit NICOLAE, rostită în Sibiu, la a 18-a aniversare a unirii Ardealului și Banatului cu patria-mamă —*

Cu bucuria cu care primim an de an luminatul praznic al Inverii Domnului, care stă ca temelie a credinței noastre creștinești, cu aceeași bucurie a toate covârșitoare întâmpinăm și ziua de 1 Decembrie, pe care a făcut-o Domnul să fie pentru noi, Românii de dincoace de Carpați, ziua mult așteptată a dreptății și a izbăvirii din robia noastră multiseculară, ziua mare și sfântă a învierii noastre naționale și a unirii pe veci cu frații noștri de același sânge și de aceeași lege din cuprinsul pământului românesc.

Nu vom lăsa nici când ca vreo putere ori strămtorare ori grijă — oricât ar fi de mare — de pe lumea aceasta, să ne răpească ori să ne întunece măcar bucuria, trăită profund din toate fibrele simțirii noastre, a acestei mărețe zile, de care e legată realizarea destinului nostru național. Și de câteori ni s'ar părea c'am fi slăbit în urmărirea tenace a acestui destin, de câteori greutăți și piedeci ni s'ar rostogoli în calea lui, de atâteaori ne vom întoarce, ca cerbul cel însetat, la izvoarele de lumină și de entuziasm ale acestei zile, ca să ne împropățăm și facem nebiruite puterile, să sorbim duhul înțelepciunii, al unirii și iubirii frățiești între conducătorii și între toți fiii neamului nostru.

Ziua de 1 Decembrie a fost coborâtă din eternitate și așezată în centrul istoriei noastre, ca să simțim prezente în ea toate suferințele și jertfele izbăvitoare ale trecutului, toate nădejțile și aspirațiunile mari ale viitorului nostru.

Cuvine-se ca recunoșcătoarea noastră aducere aminte să se îndrepte astăzi către toată truda și munca păstrătoare de neam din generație în generație a înaintașilor noștri, către toți eroii cunoscuți și necunoscuți și către toți mucenicii neamului cari, deoparte și de cealaltă a Carpaților, au adus jertfa prin care ni-au răscumpărat mântuirea și ni-au hărăzit soarele libertății și al unirii de astăzi.

Slăvită să fie deapururi în deosebi memoria celor optate de mii de frați ai noștri, cari cu prețul vieții lor ne-au izbăvit din greaua și îndelungată noastră robie.

Pe veci neștersă va rămânea în inima Ardealului recunoștința către marele Rege-liberator, Ferdinand I.

Înainte jertfei lor și a Lui, cu o cucernică emoție și cu profundă evlavie ne plecăm astăzi genunchii și sărbătorește ne legăm în conștiințele noastre că, între orice împrejurări și cu orice jertfe, le vom păstra întregă moștenirea.

Dar când cu aceste înălțătoare simțăminte în inimi prăznuim noi, iubirii mei, ziua de 1 Decembrie, de dincolo de granița apuseană a țărilor noastre se ridică un șgomot surd de protestare, care vrea să ne tulbure sufletele și să ne conteste moștenirea în care am intrat pe bună dreptate. Vecinii noștri din acea parte își strigă supărarea și-și poartă jalba în lume pe la toate ușile, că statul lor le-a

fost sfărțicat în bucăți — și-l cer înapoi. Motivul cererii lor este că l-ar fi stăpânit o mie de ani și acum n'ar mai fi putând trăi fără de el.

Acest motiv însă, de o parte este o dovadă de slăbiciune de o mie de ani, de altă parte este o gravă autoacuză pe care — fără să-și dea seama — și-o aduc ungerii înșiși lor și statului lor „milenar”, cum le place să-l numească.

Slăbiciunea ungerilor stă în faptul real, că în decurs de o mie de ani n'au fost în stare să umple pământul pe care zic că l-au stăpânit. Și n'au fost în stare, fiindcă încă înainte cu o altă mie de ani aici pe acest pământ eram prezenți și-l umpleam noi, iar în alte părți erau alte neamuri — și toți împreună eram mai numărâți decât ungerii. Pe lângă tot greul asupririi și al maghiarizării cu sila, noi am rămas tot noi, cu făptura noastră românească, cu totul deosebită de a ungerilor, și cu dreptul nostru la viață națională întregă, — și celelalte neamuri au rămas tot ele, cu același drept al lor. N'a trebuit să vină decât o suflare de vânt mai puternic, pentruca această ne-firească alcătuire de stat unguresc, ca și întreaga piestriță monarhie a pajurei cu două capete, să troznească din toate închieturile sale putrede și să se destrame în toate petecile din cari era cârpiță, iar pe ruinele ei să răsără, ca niște organisme vii, statele naționale în care s'au integrat viața națiunile ținute până atunci în robie. Ungurii și-au realizat și ei visul lor de a avea un stat unitar național maghiar, între granițele lui firești de astăzi. Astfel, războiul purtat tu numele principiului național și consecințele lui au creat condițiile prielnice pentru acest proces politic aducător de epocă nouă, care a decurs cu implacabilă necesitate cu care se petrec fenomenele naturale. Mai puteau oare ungerii să oprească în elementara sa desfășurare acest proces istoric? Nu! Și n'au putut.

Dar acum, incorigibili și incapabili de a se adapta realităților, ei se iau la luptă cu imposibilul. Vreau să întorcă înapoi din cursul ei istoria! Sunt astăzi singurul popor reacționar în Europa. Ca toți reacționarii, ei sunt lipsiți de psihologie și perspectivă, fără cunoștință reală de oameni, fără capacitatea de-a sesiza problemele timpului și de-a adânci situațiunile politice, neajutoraji în fața celor ce le flatează însușirile închipuite și le menajează slăbiciunile reale. Spontaneitatea lor lărmuitoare, ca a tuturor reacționarilor cari se agită și protestează, este numai aparență de moment și nu este expresia curajului care izvoarește dintr-o voință stăruitoare și neduplecată. Destul de superficiali ca să nu vadă greutățile infinite și invincibile ce li se pun în cale, ei cer simplist revizuirea procesului irevocabil al istoriei.

Am avut o mie de ani de stăpânire — zic ei — și am pierdut-o: să se întorcă înapoi! Aceasta-i logică ungerescă. O, dar o stăpânire asupra unei

proprietăți care nu este a ta și care nu ți se cuvine, cu cât este mai lungă, cu atât este mai nedreaptă și cu atât te acuză mai aspru nedreptatea ei. O mie de ani de stăpânire ungurescă n'a fost pentru noi altceva decât o temniță de o mie de ani. Și dintr-o temniță de o mie de ani, astăzi, după un războiu care a creat așezări politice pentru libera dezvoltare a națiunilor asuprite, mai ai îndrăzneala să-ți formulezi un titlu de drept uzufructuar perpetuu asupra unor națiuni cari n'au venit din Asia și nu trăiesc în Abisinia, ci trăiesc în centrul Europei și, ca noi, ne tragem originea din strămoși cari nu s'au plecat grumazul sub nici un jug străin?! Dar, spuneți cu toții, mai e posibil să ne întorcem o singură zi în temnița ungurescă?! Ori, suntem noi obiect de compensație bun de dat de dragul unei interesate alianțe cu ungerii?! Cu conștiința demnității noastre de latini, respingem această gândire de om trușă a oricui, chiar când vine dela Milano ori de pe malurile Tiburului! Fără să ne simțim un moment măcar tulburați în drepturile noastre și amenințați în siguranța noastră de o impetuoasă oratorie ocazională, ne doare că a pornit de acolo de unde mai puțin ne-am fi așteptat.

Vecinilor noștri dela Budapesta cu apetituri revizioniste, le spunem răspicat în auzul lumii întregi, ca și acum optsprezece ani din cetatea lui Mihai:

Procesul istoric dintre noi s'a încheiat, sentința a fost pronunțată definitiv și este inapelabilă, fiindcă a fost sancționată de voința unanimă și neduplecată a națiunii române și a fost binecuvântată de Dumnezeu, care poartă grijă să se realizeze dreptatea cea eternă între popoare.

Pentru voi și pentru nimeni de pe lume n'avem de cedat din pământul scump al țării: Nici-o brazdă!

Nu se poate opri în loc, nici întoarce înapoi cursul istoriei noastre naționale, pe care astăzi îl simțim pulsând mai puternic în noi și'n conștiința integrală a naționalității noastre. Destinul unui popor se decide în lăuntru lui. De aceea, datoria cea mare a noastră a tuturor este: să înțelegem fiecare în noi și prin noi forțele morale ale națiunii și cu toții împreună să consolidăm patrimoniul național, dând existenței noastre politice toată consistența și formația sa națională. Să clădim pe temelii tradițiilor de viață românească și să purtăm paladiul ei cu pietate neprihănită pe tot întinsul patriei. Să avem încredere în virtuțile națiunii, în destoinicia și capacitatea de jertfă a ei. Prin munca noastră închinată în fiecare zi și în fiecare ceas binelui de obște, să ne dăm cu toții contribuția maximă la înțărirea națiunii. Noi trăim prin ea și ea trăiește prin noi și va trăi prin ceie vor veni pe urma noastră. Precum prin legea gravitațiunii suntem legați de acest pământ pe care ne mișcăm, tot așa, ba dacă se poate chiar mai mult, să ne legăm prin puterea iubirii de patria și de națiunea noastră. Lor să le slujim cu supunere și ascultare de Dumnezeu. O națiune care-și cunoaște destinul ce-i este hărăzit în planurile Provedinței și se leagă cu toată virtutea de el, nici porțile iadului nu o vor birui.

Acesta este crezul nostru de ziua unirii — și de toate zilele.

Din mijlocul praznicului acestei slăvite zile, din inima întregului Ardeal, să strigăm cu toții:

Trăiască Regele! Trăiască România întregită și pe veci nedespărțită!

Ziua istorică a unității naționale, sărbătorită în capitala României, a luat, în anul acesta, proporții cu totul mărețe și din cale afară impunătoare.

În fața unui Arc de triumf, — sfințit cu aghiazmă și cu sângele ostașilor întregitori de țară, — M. Sa Regele Carol II, proslăvind marele act al unirii dela 1918, a rostit cuvinte adânci și hotărâte, prin care se talmăcesc sentimentele de solidaritate și neclintita voință a tuturor românilor de sub sceptrul Său.

Suveranul a zis:

Noi, cei de astăzi, am ridicat acest arc pentru proslăvirea unui Neam și a unei Credințe, dar mai ales, ca să arătăm lumii întregi că înfăptuirea unității naționale române nu este o cucerire deșartă și lacomă, ci ștergerea din cartea vremurilor a nedreptății seculare, ca fiii aceluiș popor să trăiască sub stăpâniri deosebite.

Noi, cei de față, am fost hărăziți de cartea cea mare a destinului să îndeplinim ceea ce înaintașii noștri au visat și au dorit.

Dar tot nouă ne este hărăzit să păstrăm și să întărim ceea ce s'a împlinit cu atâtea jertfe și cu atâtea dragoste de neam.

La glasul venit de acolo, de dincolo de tintirim al martirilor întregirii, se unește — prin Mine Regele României pe veci unite — glasul întregului popor românesc.

Data de 1 Decembrie, dată adânc săpată în cartea neamului, să însemne adevărata unire a tuturor acelor cari voesc binele neamului.

Unirea nu trebuie să fie o vorbă deșartă, unirea trebuie să fie o realitate puternică pe care să se poată rezema România în drumul ei către progres.

Alături de noi, se găsesc și reprezentanții aliaților noștri. Au venit, în această zi, a unirii, să proslăvească gloria zilelor eroice și perenitatea celor înfăptuite și brăzdate pe harta lumii.

Festivitățile dela 1 Decembrie, din întreaga țară, cu manifestațiile desfășurate, alcătuiesc răspunsul cuvenit uneltirilor țesute de baronii și grozii gălăgioșilor noștri vecini dela Vest și năzuințelor imperialiste ale stăpânirii maghiare, — bine cunoscută românilor ardeleni.

Sibiul prăznuiește realizarea României rotunde

Răscoala sufletelor

Zi 'ntâi a lui Indrea, leat 1936 dela Hristos...

— S'o mai muiat frigul dealtăieri; parc'ar fi fost bine, de știam, s'o facem în piață, coperiți de cer, sprijiniți de răbdătorul nostru pă-mânt — monologam distrat azi dimineață, în timp ce deschideam fereastra să cerc vremea. Căci uitasem să vă spui, eu sunt unul din aceia cari se încăpăținează încă să mai creadă în adevizul cerului la mișcările cele curate ale inimii omului. Și de-acestea, aveam să văd revărsându-se îmbelșugat pe ulițele Sibiului, ca o pădure de flori răsturnată din înălțimi de-un vraciu iscusit pe pogoanele unei moșii cutreerate până ieri de pustiul mulțimilor ce viermuiau întru diregerea treburilor celor de toată ziua. Cerul, cum vă spuneam, făcea față 'nsorită; față prea frumoasă pentru o toamnă bătrână. Era semn!... Cele de sus regulau cadența stihilor celor de jos. Cerul se gătea să prăznuiască alături de noi o bucurie pe care — în definitiv — tot el ne-a dat-o: atunci când i-am sărutat fruntea pentru prima oară, la Alba-Lulia izbăvirii noastre. Lucru care — Domne ferește! — nu mi cășuna deloc sumeție. Cu toate că citeam cu nefățarnică mulțămire, în această grabă a văzduhului de-aș lepăda de istov haina purtăreață a zilelor de lucru ca să-și arunce pe umeri-i lați cât nesfârșitul mantie bătută din lumină, o știrea pe care mai ales astăzi așteptăm să ne-o trimită: — Dumnezeu nu-i de naționalitate maghiară!

I-un svon de codru omenesc care se tâlvănește pe ulița Mitropoliei împovărat de belșugul emoțiilor. Oblicesc de departe căciulile cavaleriștilor masați în rânduri liniare la poarta superbeii noastre catedrale. Imi odihnesc vederea cu drag și cu mândrie pe trupurile acelea înghețate în atitudini de statue. Gându-mi aleargă departe, la urgii ce ar putea să vină. Și în acelea clipe, creștea tot mai limpede 'n sufletul meu certitudinea că actualele fruntării ale României nu vor putea fi schimonosite atâta vreme cât zidul de brațe armate al acestor flăcăi, de-o dârzenie decebalică 'n fețele lor, se 'ncăpăținează să stea 'n picioare implantat în malul Sistrului, în stepa Dobrogei sau pe câmpia Tisei.

O comandă scurtă străpunge 'n mulțimea de norod și trupa prezintă arma. Escortat de sftinicii săi, Mitropolitul Ardealului străbate calea bisericii, înscriind semnul crucii peste capetele ce se 'nclină. Și apoi, după predaniile cele din veac, ne rugăm. Românul începe orice treabă cu rugăciune. De-aceea izbăndește. Ne rugăm, în biserica potopită de norocoșii cari au putut răsbate printre cerberii chestorului Amărăscu, pentru Rege și Vlădică, pentru căpeteniile oștirii și oamenii stăpânirii, ne rugăm pentru noi toți și mai ales ne rugăm Cerului să păzească «țara aceasta, România...»

Preotul oștirii sibiene se desprinde din soborul fraților săi întru apostolie, și sue amvonul cu care se potrivește ca doi frați gemeni. Protopolitar Ioan Dăncilă totdeauna sloboade glas hrănit când propovăduiește pe Dumnezeu și-și preamărește Patria. Dar astăzi, tenorul său detună de sus ca niciodată. Vorbește mai ales cu fața către apus. Parecă ar căuta ceva... Milano!... poate Roma. Nu mai predică. Astăzi se spovedește prin graiul său strălucitor ca un ascuțit de sabie toată durerea duhovnicului-oștean de ieri, care rememorează Ducele Italiei scene duioase din dosul frontului al-

pin. frânturi de sinceră solidaritate latină dovedite de flăcăii ardeleni față de frații lor, cari ne rănesc astăzi sprijinind poftetele dușmanilor de cari abia ne-am descoterosit. În biserică, norodul fierbe. Oțiterii au jser în priviri. Nu ură! Hotărâre citesc în ochii lor. Prind din aer semne de furtună. Se răscoală sufletele. În aceeași clipă, parcă simt cum se răsvrătește întreaga țara, cum detună «din hotare în hotare», din micio brazda! «Ne scurgedinul catedrală întremată, revărsându-ne pe uliță, pentru înconcolare. Surprind scene hilariante. Incolonarea se face anevoie. Așa ne e firea. Și cum n'avem exercițiu, deși deprinderile militărești nu ne lipsesc, facem așa cum ne povățuește firea noastră individualistă. Mă conving, cât ce pornim, că ne lipsește talentul de-a «mărșălui». O coloană de privitori prusaci — poate chiar numai sași — ar zămbi văzând cum ni se încălcesc pașii cât ce încetează cadența marșurilor fanfarei militare din fruntea convoiului. Dar ce importanță au aceste nimicuri față de cloctuzul inimilor noastre, săltate de entuziasmul la înălțimi olimpiane? Șirurile noastre, cari se scurgeau sprintene pe traseul sortit manifestației, nu le lipsea totuși o oarecare estetică; nu cazonă, naturală. Inșă, câtă prestanță în suflete...

Fluviul manifestanților zăbovește o clipă în fața comandamentului onorului de armată al VII-lea, dând corul de rigoare, așa cum făcuse, la plecare, în fața reședinței mitropolitane, la una din ferestrele căreia am surprins pe I. P. S. Mitropolit Nicolae învăluindu-ne cu o privire de părinte ce era iubire și poate... mândrie.

În sala Thalia, ceata norocoșilor așteaptă încordată să se ivească căpeteniile Bisericii, mai marii oștirii și oamenii stăpânirii. Pe scenă, elevele școlii normale «Andrei Șaguna», perdele de costume românești; în spate, elevii în uniformă regimentară; în față, oștenii orchestrei regimentare; 90 infanterie, flancați de tufele drapelurilor societăților culturale, religioase și școlarești din Sibiu. În frunte, cățărât la pupitru, așteaptă liniștită ca un moșneag cuminte silueta suplă ca o baghetă a maestrului Timotei Popovici.

Trăiască Regele!... împraștie acorduri traionale de cor și oștrărește capetele mulțimii care într-o religioasă reculegere se ridică în picioare:

«O, Doamne sfinte,
«Cereș Părinte,
«Susține cu a ta mână
«Coroana română».

Parc'am roști un «Tatăl nostru» întru frângere de inimă... Noi ne-așezăm la locurile dobândite cu atâta trudă în timp ce I. P. S. Mitropolit Nicolae se ridică la tribună. Mulțimea îi face o cald manifestație de simpatie, ridicându-se și aplaudând îndelung. Înaltul Ierarh strălucește grav ca o nădejde. Și apoi, începe, cumpătat cum îi e sufletul, solemn ca și impunătoarea-i făptură. Are o însușire I. P. S. Sa, căreia mie îmi place să-i spun o «charismă»: când grăește de cele cerești, convinge și cucerește; când predică despre cele românești, răscolește și înfierbântă. Și într'un caz și 'ntraltul, cei ce-l ascultă, dobândesc folosință sufletelor lor. Astăzi atacă o mahnire pe care noiăștia mici, adică talpa țării, o vedeam cel puțin de dimensiunile Ardealului și Basarabiei laolaltă. I. P. S. Sa începe procesul. Căci, era vorba de-un proces în care părătul sunt cele optsutemii de cruci cari «cu silnicie» au rotunjit România. Iar părătorul, neconsolații

noștri vecini dinspre soare apune, pe turburarea cărora ighemonul Italiei a depus de curând o lacrimă pioasă și atât de fierbent încât le-a cășunat sumeție și le-a stârnit aragă tare. I. P. S. Sa judecă. Liniștit. Nu ironizează. Nu împunge. Vădește dreptatea. Părătorii nu se simt bine în Ungaria întoarsă la fruntariile sale etnice. Se văicăresc. Sunt reacționari fără temeiu. Atâta tot. Strigă 'n toată lumea că se putea să se prăpădească, Doamne ferește. Mă gândeam: unde-ar fi nosocul. Vorba aceea: «Moartea lupului, bucuria mielului».

I-am străpuns vorbirea, de multe ori, cu țepușor aplauzelor noastre. Și când se 'ntorcea de locu-i de ședere, noi numărăm câștigul dobândit: «n'avem dreptul să fim mahniti; adevărat, trăim vremuri aprige dar nu de nebiruit».

Cuvântarea I. P. S. Sale o publicăm în fruntea neamului acestuia. Măine-poimâne va circula ca o veste bună: prefectul, Dr. N. Regman propuse, în entuziasmul delirant al întregii săli, să fie multiplicată și afișată până 'n cel din urmă sat din Ardeal și Bănat. Spionam dela locul meu pe moșul N. Batzariva, trimis nouă plocon de dl Stelian Popescu dela București, pe care tot românul îl cunoaște. Am băgat de seamă că în timp ce vorbea I. P. S. Sa, scăpăra tot. Acum, scaunul destul de spațios, abia mai suporta atât de puțin «spațioasa-i făptură».

Corul cântă cântul biruinței: «Cu noi este Dumnezeu» deci, cine va fi împotriva noastră? Și apoi moșul Batzariva cel sfătos se suie pe scenă, sprinten ca un fecior june. Ne spune multe, cu talentul celui care te învață distrându-se și distrându-te. Mișcătoare era mai ales cea spovedanie a primei sale întâlniri cu tricolorul românesc, undeva într'un sat din munții Pindului, de unde aprigul macedonean descălecuse la el «acasă», în România. «A doua zi — povestea dragul nostru moșneag — toți păreții satului erau garnisiți cu tricolorul românesc. Il arătam și cănelui nostru, spunându-i: «N'a, să vezi și tu tricolorul nostru». «Țineți la credința noastră, țineți la Biserica noastră». Și ne dă pilde trăite, de frați de-ai noștri din diaspora, cari au asimilat ei pe străini cât au făcut așa, cari au fost înghițiți de neamuri după ce au lăsat să le fure credința. Iar când graiul său de om înțelept și cercat lăudă avântul tineretului României de azi care leapadă bolșevismul, fluturând drapelul ideii naționale pe tot întinsul țării, mulțimea manifestează ca un uragan.

— Ce simț negreșelnic posedă această nație! — îmi șoptesc înduioșat.

În ochii bătrânului care pogoară stărnind păreri de rău că nu ne-a lăsat să-l ascultăm ceasuri întregi, citesc bucuria dreptului Simeon... Măine va duce veste, celui ce ni l-a trimis, că Sibiul românesc nu uită infuziile de românism pe care i le dăruiește zilnic «Universul» și-i va umple brațele cu buchetele de flori ale aplauzelor noastre: modest și inimos plocon al recunoștinței sibiene pentru lupta lui Stelian Popescu.

Maestrul Timotei Popovici își dirijază creația-i favorită: «Marșul legionarilor români» — cântat în catedrala din Alba-Lulia cu prilejul adunării naționale dela 1 Decembrie 1918. Nu-i alcătuit de-un artist. Un artist nu poate construi așa ceva. Un patriot — da! Plâng! Nu singur.

Colegul profesor Dr. Iosif Hradil, ne înfierbântă cu dovezile de frăție pe care ni le spovedește prin el Cehoslovacia. Nu mai recunoșteam pe tovarășul de apostolie dela Academia teologică «Andreiană» în cel care se agita acolo cu-o înverșunare de tribun. „Hotarele noastre, hotarele sfinte!...”

— Am să-l îmbrățșez când îl întâlnesc! — judecam răscolit de vioiciunea cu care studentul dela Academia teologică, dl Teofil Doctor, talmăcieste viața din avântatele versuri ale poetului Mircea D. Rădulescu. Peste «Bravii străbuni» ai lui Danielescu, trecem mai repede. Tot așa peste frazele focoase ale «Moțiunii» citite energic și elegant de dl Dr. Gh. Preda, vicepreședintele «Astreii». Căci par. T. Popovici ne'ntoace «Astreii» zeci de ani înapoi când atacă primele acorduri din «Deșteaptă-te Române». Cu fața către mulțime, cumpănind bagheta într'o mână, bătând măsura cu cealaltă, acum ne poartă 'n degetele sale subțiri. Toată lumea cântă. Maestrul are în înfățișare fluidul tainic al celui care au trăit cu temperatura urcată Unirea! În sală, coetani de-ai săi, tot atâția mari martori ai unor vremuri mari, au ochii 'nădușiți de emoții.

«Deșteaptă-te române, din somnul cel de moarte!»... Cât de actual este acest imperativ. Azi, parcă sună ca o muștrare. Nu-i nimic! Nici o durere nu-i fără câștig sufletesc. A-ți recunoaște o greșală, e tot atât cât a face primul pas spre îndreptare.

Ne risipim pe la casele noastre cu inimile 'ncordate ca niște strune gata să plesnească.

Eram doar nervi și tendoane.

S'a liniștit svonul de-afară și-i liniște și 'n cer. Văzduhul cernea primii fulgi de zăpadă când, spre seară, torțele oștirii, în șiruri lungi și îndesate, se 'nchină cerând parcă odihnă, în fața reședinței mitropolitane, sub semnul Crucii, pe care-l înscrie peste capetele Mitre, din pragul unei ferești, I. P. S. Mitropolit Nicolae.

— Parcă-i un sfânt! — hotărăște cineva din mulțime. Fanfara intonează rugăciunea. Și cerul cerne mereu fulgii albi ai unei binecuvântări ce potrivește cele din afară cu cele dinlăuntru ale unei României mai albe astăzi ca niciodată, albă ca sufletele noastre spălate de spuma emoțiilor, albă ca biserica mitropoliei ce rămânea de straje 'n noapte, scaldată 'n lumină ca o minune.

Intors acasă, am însămnat în carte: «Când am prăznuit a optsprezece oară rotunjirea României».

În gând, mulțumeam Cerului, pentru toate milele ce-au revărsat asupra noastră. Și... ducelui Italiei!

Diacon GRIGORIE T. MARCU

Nr. 9916/1936 Ep.

Comunicat oficial

Atragem atențiunea Onoratelor Oficii parohiale din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre, să execute la termenul fixat, adecă până la 20 Decembrie a. c., ordinul nostru circular Nr. 9916/1936 Ep. din 2 Decembrie a. c. ce s'a trimis de către Consiliul nostru arhiepiscopal direct tuturor oficiilor parohiale — cu privire la înaintarea extraselor de cont necesare la verificarea pagubelor suferite de fondurile bisericesti și culturale pe urma reducerii depunerilor bancare, cari pagube urmează să fie restituite bisericilor de către Stat.

În cazul că vre-un oficiu parohial — din cauza eventualei pierderi prin poștă — nu ar fi primit sus citatul ordin circular, — îl va reclama îndată dela Oficiul protopresbiteral.

Sibiu, 2 Decembrie 1936.

Consiliul Arhiepiscopal

Nr. 10163/1936 Ep.

Comunicat oficial

Apropiindu-se Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului, atragem atențiunea Onor. Oficii protopresbiterale și parohiale să comande de cu bun timp stocul de luminări de ceavă de care au nevoie, pentruca să se evite aglomerația din cauza sosirii întârziate a comenzilor de luminări.

Sibiu, 2 Decembrie 1936.

Consiliul Arhiepiscopal

Cuvântul

dlui profesor Iosif Hradil, reprezentantul Cehoslovaciei, la serbarea dela 1 Decembrie 1936

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Doamnelor, Domnilor,

Se serbează cu olimpiadă însuflețire ziua de 1 Decembrie, ziua libertății și a învierii naționale, ziua unirii deapărării a românilor din Ardeal cu Patria-mumă. La aceasta înălțătoare sărbătoare, ne atașăm și noi cehoslovaci, cari trăim în orașul și județul Sibiu, aducând pe altarul patriotismului Divoastră, prinosul de recunoștință și de dragoste, prinosul de veșnică credință față de frații noștri români, frați odinioară în chinuitoare patimi dar și frați de cuceritoare izbâzi.

Ziua de 1 Decembrie este cea mai strălucitoare platră de hotăr în istoria neamului românesc, deoarece în această zi s'a intrupat visul de veacuri al strămoșilor voștri, precum s'a realizat și visul, alintat cu aceeași dragoste de strămoșii noștri, mucenici ai aceluiași ideal.

În lupta dărză pentru realizarea idealului sfânt, frunțașii poporului român au găsit în drumul lor temnițele grele din Vaț și din Segedin, unde zăceau în lanțurile robiei aceiași luptători pentru libertatea poporului cehoslovac. Dar nici temnițele și nici schingiurile cele mai barbare n'au fost în stare să zăgăzuiască elanul luptătorilor pentru realizarea libertății naționale, de care azi deopotrivă vă bucurați, voi frați români, cât și noi cehoslovaci, frații voștri de suferințe și de glorioase înfăptuiri.

Harul Domnului a miruit suferințele și luptele noastre cu biruință deplină. Căci Dumnezeu neamurilor nu îngăduie ca adevărul să nu răzbată în lumină biruitoare. Iar rugăciunile calde ale zecilor de milioane de oameni obidiți, n'au putut să rămână neascultate, ele au fost răspătite cu soarele dreptății și al libertății naționale, care a răsărit deasupra noastră.

Adevărul a biruit.

Dar dușmanii noștri de ieri ne-au rămas dușmani și astăzi și ca fii ai întunecului nu se pot împăca cu lumina adevărului biruit. S'au înfrățit cu minciuna și se milogesc pe la toate ușile neamurilor, cerșind ajutor spre a ne face din nou sclavi pe pământul nostru, frământat cu sudoarea și lacrimile noastre și îngrășat cu sângele inimii noastre. Deavoleștilor năzuinți ale unguirilor vom opune stavila frăției noastre, peste care nu se trece. Precum instinctul de conservare a îndemnat navalnic aceste două popoare spre libertate și independență națională, sfătuite și îmbărbătate mereu de către biserică, așezământul acela unde noi, dar mai ales voi fraților români, ați alimentat sacral foc al naționalismului cuceritor, vom primi și astăzi sprijinul ei neobosit, de a nu ceda în lupta aprigă de apărare hotărâtă a patrimoniului nostru național, dându-ne reciproc mâna de ajutor fratresc împotriva dușmanului comun.

Regele Svatopluc, găsindu-se pe patul de moarte, și-a chemat pe cei trei fii ai săi și luând trei vlăstare legate laolaltă

le-a dat fiecăruia ca să le frângă. Dar nici unul n'a fost în stare să îndeplinească porunca muribundului. Atunci, deslegând vlăstarele, a dat fiecăruia câte unul cu aceeași poruncă, ca să le frângă, ceiaze au săvârșit feciorii cu multă ușurință. În urmă regele s'a adresat lor cu înțeleptul sfat părintesc: „Dragii mei, până ce veți ținea la olaltă, dușmanii voștri nu vă or putea birui; în clipa în care va înceta între voi unirea frățească, dușmanii vă vor risipi pe voi, și patrimoniul nostru“.

Fraților români! Atâta vreme cât cele trei națiuni, cari formează astăzi Mica Înțelegere vor ține laolaltă, dușmanii de ieri și de azi nu le vor putea birui. Reprezentantii acestor neamuri își jură în ceasul, pe care îl trăim, veșnică credință sub Arcul de Triumf, ce se inaugurează la București, iar prietenia aceasta trebuie să ne fie cu atât mai scumpă, cu cât dușmanii de dincolo de Tisa flutură cu obrăznicie steagul revizionist.

Un glas de dincolo de mormânt îndeamnă poporul cehoslovac să fie veșnic alături de români, e glasul biruitorului Voevod Mihai Viteazul, pe care nobilimea cehă din Praga l-a primit ca pe un Cesar.

Eu, în numele acestui neam cehoslovac, declar solemn că vom asculta cu sfințenie îndemnul și vom apăra patrimoniul întregit cu atâtea jertfe, alături de Dumneavoastră, fraților români, îl vom străjuși și apăra cu sufletul, cu inima, cu sângele și cu trupurile noastre, acum și deapăruri.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Academia teologică „Andreiană“ își prăznuiește patronul. Îndătinata serbare de pomenire a nemuritorului Mitropolit Andrei Șaguna, la care Academia teologică „Andreiană“ pofteste an de an publicul sibiuan, a început cu slujba sf. Liturghii, săvârșită în dimineața zilei de 30 Noemvrie a. c., în catedrala mitropolitană, de către Păr. Rector Dr. D. Stăniloae și Preot Mihail Neagu, duhovnicul școlii, asistați de diaconii Alexandru Popa și Grigorie T. Marcu, în prezența profesorilor, studenților și elevilor dela institutele șaguniene din Sibiu.

După masă, la ora 6, s'a desfășurat în aula arhiplină a Academiei teologice, în prezența I. P. S. Mitropolit Nicolae, a P. S. Arhieru Vasile de Rășinari, a dlor General Gheorghiu, prefect Dr. N. Regman, Dr. Gh. Preda, vicepreședintele „Astrei“, ș. a., programul serbării.

În alcătuirea programului se împreunau cele cerești cu cele românești. Cuvântul de deschidere l-a rostit Păr. Profesor Grigorie T. Marcu. Incadrat de coruri și declamări, studentul din anul IV, Gh. Malene și-a citit reușita-i conferință: „Preotul de ieri, de azi și de totdeauna“. Păr. Prof. N. Topolog s'a achitat frumos de partea muzicală a programului. Decla-

mările studenților Petre Dumitreasă, anul IV și Gheorghe Bota, anul I, au fost viu aplaudate.

Plăcut impresionat de atmosfera înălțătoare în care s'a desfășurat serbarea, I. P. S. Mitropolit Nicolae mulțumește selectului public și adresează studenților îndemnul părintesc de a duce la îndeplinire făgăduințele făcute prin graiul președintelui lor.

Cine l-a întrebat? La apelurile ce s'au adresat, calde și stăruitoare, din partea reprezentanților de seamă ai ortodoxiei, cătră frații uniți de-a se apropia de româneimea ortodoxă, s'a aflat, nepoftit, și catolicul italian Iosif Frollo, cu un răspuns.

Și răspunsul e ușor de ghicit. E viclean ca însuși catolicismul. Întâi să ne înfrățim, spune Frollo, și mai strâns noi catolicii de diferite nații din România, și apoi să ne apropiem de ortodocși.

Mersi, de-o astfel de apropiere. Noi cerem gruparea forțelor românești domnul italian cere și mai marea desbinare între ele. Căci cum se vor apropia Români uniți de frații lor ortodocși, dacă se vor silii să se lege și mai mult de unguri.

„Catholicilor, spune domnul italian, grăbiți-vă cel puțin voi a vă strânge cu toții întru apărarea credinții voastre! Căci cum să facem unirea cu frații noștri ortodocși, dacă nici între noi încă unirea și colaborarea nu sunt desăvârșite“.

Pentru domnul italian din Farul, care-i caraghios într-o țară de uscat, unitatea stabilită prin dogme e mai puternică decât cea constituită prin sânge. Bine că ne-o spune. Ar face bine să o mărturisească tot așa de clar și frații uniți. Dealtfel când spun că sunt întâi catolici și apoi români, mărturisesc în fond același lucru.

Se vede că glasul italianului e mai ascultat la Blaj decât glasul nostru românesc. O dovedesc acele răspunsuri publicate în „românescul“ ziar „Dimineața“. Și o dovedesc acele silințe de a întortochia căile simple și drepte cari stau deschise dela suflet românesc la suflet românesc. „Să ne rugăm, să ne rugăm“, repetă cu afișarea unei conștiințe a nu știu ce tragice și grozave desbinări ce-ar exista între români. „Poate că Dumnezeu ne va ajuta în urma rugăciunilor noastre, să ne unim“, („să ne unim cu Roma“, spun sau gândesc în continuare).

E în acest răspuns sau naivitate sau... altceva mai rău. Ce cred ceice răspund astfel? Să așteptăm să devenim întâi prin rugăciune serafimi, ca să ne putem uni? Cred ei că putem ajunge în această vale a plângerii, care e lumea, la gradul de perfecțiune intelectuală și morală. Ei, și ce-i dacă ne-om ruga mai mult? Chiar dacă ne-om ruga continuu cât sfinții, tot nu ne-om putea uni dacă ne încăpăținăm în iluzia că nu știu ce prăpăstii de netrecut sunt între noi. A trecut vre-un sfânt dela o confesiune la alta?

Calea de apropiere e mult mai simplă între cele două părți ale poporului românesc. Se cere numai să nu închidem ochii în fața realității obiective, să nu înălțăm cu închipuirea munți, cât Himalaia, pe parcursul ei. Să recunoaștem realitatea: între poporul unit și cel ortodox nu e nici o deosebire. Dela 1700 încocoace nu s'a schimbat nimic în sufletul poporului unit. Deosebirea s'a schimbat doar în aparența juridică, care și ea e de cele mai multeori neștiută de popor. Să facem să înceteze această inovație pur formală de după 1700.

Să nu mai spunem poporului unit că e deosebit de frații lor. Atâta se cere. Trebuie pentru asta să amănăm pentru mii de ani unirea, până își vor face poate rugăciunile efectul? Dar între timp nu ne vom desbina și mai mult? Dece iar imitație? Dacă se vorbește la Vatican de rugăciuni pentru unirea între confesiunile așa de desbinare, nu e deloc cazul să ne închipuim că și unirea religioasă între Români, ar merge tot așa de greu când propriu zis nimic nu-i deosebit.

Cine e D. Karnabatt, apologetul de astăvară al Blajului? Revista „Sfarmă Piatră“, Nr. din 3 Decembrie, aduce următoarele informațiuni prețioase despre acel D. Karnabatt, care umplea astăvară coloanele „Curentului“ cu dragostea lui pentru Blaj și cu neadevărurile debitate pe seama ortodoxiei. Lucrurile se luminează acum de minune:

„Când trupele române păraseau Bucureștii în 1916, într-o tragică atmosferă de restriște, a apărut în „Gazeta Bucureștilor“ un articol gâlgâind de bucurie care încheia astfel, adresându-se soldaților români: „Drum bun fără la revedere“.

Articolul era semnat D. Karnabatt. Actualul redactor al „Curentului“ a fost

FOIȘOARA

Pomenind pe Mitropolitul Andrei Șaguna

— Cuvânt rostit la prăznuirea patronului Academiei teologice „Andreiană“ în ziua de 30 Noemvrie 1936 —

Praznicul la care Academia teologică „Andreiană“ are astăzi bucuria să vă salute cordial — prin rostul meu — nouă, celor cari V'am poftit sub acoperișul acestei aule gătite de sărbătoare, ne este de două ori scump: ca slujitori ai Bisericii lui Hristos și ca mădulare ale neamului nostru românesc.

Ascultând de îndemnul Apostolului care ne poruncește să ne aducem aminte de mai marii noștri cari ne-au grăit nouă cuvântul lui Dumnezeu, să luăm aminte cum și-au săvârșit viața și să le urmăm credința (comp. sf. Pavel către Evrei 13, 7) și încredințați fiind că «un popor trăiește numai până atunci, până când își cunoaște trecutul și este însuflețit pentru al său viitor» (cf. Mitropolitul Andrei baron de Șaguna; Scriere comemorativă; Sibiu, 1909, p. 211), noi facem an de an acest sfânt popas. Avem înapoia noastră, în această privință, o întreagă tradiție. Și totuși, nu putem spune că am prăznuit această zi însemnată oarecum în virtutea... inerției. Nu! Noi pomenim pe uriașul care odihnește

cu trupul în cripta dela Rășinari și cu duhul între noi, dintr'o sete lăuntrică ce se cere stămpărată într'o pioasă comunicație cu cel ce-a trasat pentru deapăruri calea pe care au să porceadă noroadele ortodoxe românești de pe aceste plaiuri.

Se spune, oridecâteori i se pomeneste măritul nume, că Mitropolitul Andrei a fost o apariție singulară, unică, în istoria vieții românești din laturea de dincoace a Carpaților, un dar al Providenței. Și pe drept! Căci dacă Șaguna, în viața sa privată, s'a dovedit a fi un om al lui Dumnezeu, apoi pentru învorbura noastră viață publică de pe acea vreme el a fost un adevărat trimis al lui Dumnezeu.

Executor al desrobirii noastre religioase, ca unul care a frânt lanțurile iobăgiei bisericesti reinviindu-ne mitropolia furată de stăpânitorii noștri de ieri și reorganizând viața religioasă din Ardeal pe temelile aceluși genial «Statut șagunian», Mitropolitul Andrei a fost în egală măsură un precursor al României rotunde. Preot și român, «preot deșteptării noastre și semnelor vremii profet» — maicuseamă aceasta a fost slăvitul nostru pomenit. Toată viața lui e o neîntrepută confirmare a acestei propoziții care circulă astăzi ca orice proverb. Nu te poți apropia de ea fără să te simți constrâns a recunoaște că niște resorturi tainice — noi zicem: mâna lui Dumnezeu — o călăuzea pe drumul de aur al unei perpetue izbâzi.

Insuși numele ce și l-a ales când a pășit în monahism era un semn, dacă «semnul» e ceva ce nu se nămplă oricând, adică minune. Predaniile vechi ne spun că sfântul Apostol Andrei cel întâi chemat a semănat întru nceput cuvântul lui Dumnezeu în aceste laturi ale lumii. Mitropolitului Andrei i-a fost dat să ude această sămânță aruncată de sfântul său omonim; bunul Dumnezeu a făcut-o să crească. Se spune apoi, că înainte de alege, ar fi mers la Șaguna o deputație de protopopi, poftindu-l să nu candideze, căci dânsii nu voiesc să-l aleagă episcop, din pricină că e sârb. Șaguna, după ce i-a lămurit că e român, ca și ei, i-ar fi concediat cu cuvintele: «Dacă nu mă vrefți voi pe mine, vă vreau eu pe voi, și să știți că eu voi fi episcopul vostru» (op. cit. p. 61). Abia al treilea în ordinea numărului de voturi obținute la alegere, mâna lui Dumnezeu — nu altceva — forțează peana împăratului din Viena să iscălească întărirea lui în scaun.

Ajuns în jețul arhieresc, grija pentru pregătirea unui cler care să fie la înălțimea chemării lui sfinte pe deoparte și nădejdie de împreunare a tuturor românilor în o biserică și o Românie pe de altă parte, nu i s'au deslipit dela inimă niciodată. El a știut să ne dee, cu o iscusință de om născut să conducă, o creștinească încredere în misiunea noastră, învățându-ne să fim cu strășnicie la demnitatea noastră preoțească. Într'una din primele sale pastorale (1 Decembrie,

1846) — tocmai mâine se împlinesc nouăzeci de ani decând o iscălea — sfătua pe clericii săi, printre alte, să poarte o îmbrăcăminte preoțească cuviincioasă, căci, zicea marele mitropolit: «din cele dinafară chibzuesc și așezarea cea dinlăuntru a inimii» (op. cit. p. 53).

Ca să ne rememorăm cu ce ochi vedea Mitropolitul Andrei împărțirea românilor pe la diferite uși străine, cred că e vrednică de amintit — din cele multe — o scrisoare a protopopului Moise Fulea (datată Sibiu 9/21 Maiu 1863), în care acesta mulțumește lui Dumnezeu că l-a insuflat pe Șaguna cu «Duhul său, a numi cele 3 nații, 4 confesiuni și 3 teritorii în patrie — 10 păcate» ale națiunii noastre (op. cit. p. 63 nota 2). În prefața Bibliei sale «înfrățirea neamului nostru românesc, pe care mâna Proniei l-au semănat prin atâtea țări deosebite și prin atâtea neamuri străine» se arată a-i fi fost un gând, un dor, o năzuință nu din cele incolore.

Viața lui e o epopee uriașe ca și uriașul faptură, ca și uriașul pomelnic al netrecătoarelor lui creații.

Pe Mitropolitul Șaguna, până a trăit, unii l-au preamărit, iar alții... l-au defăimat. A fost voia lui Dumnezeu să-i așeze în scaunul întemeiat de el, ca primul mitropolit al Ardealului României întregite, un urmaș care să-l înțeleagă, să-l urmeze și să-i consolideze moștenirea. Și, de va fi nevoie — să i-o apere.

DIACON GRIGORIE T. MARCU

Probleme-Recensii-Comentarii

Preotul în educația poporului. — Valoarea socială a creștinismului stă în faptul, că el cuprinde de viață și norme pentru toate domeniile de viață omească.

Domeniul politic b. o. găsește în creștinism principii și îndrumări sănătoase și sigure. Bine ar fi dacă în viața politică s'ar altoi aceste principii și dacă toate legile statului ar fi ancorate în ideea morală creștină; căci e știut din numeroase pilde, că prosperarea țării depinde atât de sistemul politic, pe care îl are la bază, cât mai ales de cinstea și onoarele conducătorilor.

Preoții, propoveditorii chemați ai creștinismului, sânt datori, mai ales astăzi, să facă și educația politică-națională a poporului.

Astăzi trăim roadele funeste ale democrației premature pentru vârsta politică a poporului nostru, ale politicianismului interesat; astăzi poporul nostru este ademenit, în orașe îndeosebi, să vâslească în apele comunismului anarhist, antidinastic și ateu.

În vremea noastră își dispută superioritatea, în politică, două sisteme opuse: internaționalismul comunist și naționalismul. Ne bucurăm de răspândirea în mase cât mai largi a naționalismului; și ne întristăm, când vedem că marxismul ateu începe a prinde teren în unele părți din țara noastră. Pericolul este cu atât mai amenințător, cu cât comunismul nu luptă atât pe față, cât mai ales mascat. Sub masca umanitaristă se propagă idei care sapă la temelie acelor așezăminte, pe care se razimă structura statelor, ca pe cele mai necesare valori sociale și morale.

Comunismul vrea să pătrundă la noi sub forma deghizată de „Front popular” sau „Front antifascist”. La aceasta se adaugă și nepregătirea politică a maselor populare, care pot fi ușor atrase în apele turburi, al căror ideal este domnia proletariatului prin înfăptuirea revoluției universale.

Exemplu mult grăitor și zguditor este situația actuală din Spania, unde asistăm la desfășurarea finală a propagandei ucenicilor lui Marx, concretizată în cea mai sângeroasă luptă între frați.

Demagogia, cum se constată, își arată roadele funeste totdeauna când poporul este lipsit de educația politică și națională.

Prin predică, prin conferințe, prin șezători culturale, la orice bun prilej preoții să nu pregete a îndruma poporul pe calea cea adevărată a mântuirii neamului.

Trăim vremea când toate neamurile își caută noi tipare de viață și de conduită. De aceea astăzi oricare intelectual, preot, medic, inginer, profesor, avocat, învățător nu-și îndeplinește cu adevărat datoria, dacă ei se mărginesc la stricta satisfacere a activității pentru care s'au pregătit, ci cu toții trebuie să muncescă pentru aprinderea unei candelă cât mai puternice la icoana binelui oștesc. Profesioniștii să nu fie numai mijloc menit să ne ducă la câștig, ci profesiunea să însemneze datorie față de colectivitate și răspundere față de neamul din care faci parte.

Istoria națională mărturiseste, că în tot trecutul nostru învinsă a fost viața româna a fost îngemănată cu altarul, că Biserica a fost busola conducătoare a neamului în cumplite vremi. Îndrumarea și sprijinul trebuie astfel să vină tot dela Biserica neamului. Dacă preoțimea va jertfi clipe pentru călăuzirea poporului pe calea bună și adevărată, nu face altceva, decât asculta de glasul trecutului, care ne spune, că purtătorii crucii au fost totdeauna apostolii neamului.

În vesul nostru nu trebuie naționalismul creștin integral, în teorie ca și în

judecat apoi de Curtea marțială pentru trădare, iar săptămâna trecută a umplut o pagină din nostima revistă a fraților Donescu cu tirada patetică, ridicând în slavă eroismul părintelui Lucaci și al celorlalți semnatari ai Memorandumului. Individul acesta care în timpul războiului și-a pus sufletul în slujba dușmanului, luptând pentru un ideal care nu fusese și al autorilor Memorandumului, improprie astăzi lumea cu reportajii patriotarde, al căror adăpost firesc nu putea să fie altul decât paginile de platilă literaro-insipidă ale „Vremii”.

practică. Ne trebuie un naționalism condus de rațiunea posibilităților de înfăptuire reale și ferit de exagerările de tinerești.

Colaborarea bisericii cu toamnei de bine ai reamului, la educația politică națională a poporului nostru și la pregătirea unor vremuri mai însorite pe orientările noastre va constitui o cheazășie puternică pentru reușita cauzei naționale.

Să nu uităm că imperativul sf. Scripturi spune preotului, să fie «*tutorul de toate*». Să căutăm dar a-l și urmă.

C. I. Sârbu

— In conferință de toamnă s'a întrunit în Brad, în 24 și 25 Noemvrie a. c., preoții din protopopiatul Zarandului, sub conducerea P. Cucernicului pâr. protopop Ioan Indeu. Soborul de preoți a săvârșit slujba religioasă împreună cu chemarea Duhului sfânt. După aceasta preoțimea s'a întrunit în casa culturală a bisericii, unde principala temă discutată a fost: Mijloace de combatere a comunismului. Lucrarea a fost pregătită de toți preoții, statorindu-se, între multele mijloace bine venite de acest fel, în deosebi: puterea rugăciunii îndreptate către Domnul, apoi *cumpătul și trezvia* în toate.

Conferința, hotărăște să seerbeze hramul bisericii, în fiecare parohie, cu fastul cuvenit, educând credincioșii în acest sens.

S'a mai desbătut și problema înființării unei reuniuni de înmormântare pe protopopiat ș. a.

Să stăm de strajă! — Timpul, ce-l trăim cu strângere de inimi, pare a vesti furtună și tunete.

Să fie oare, această vreme, urmarea multelor noastre greșeli față de Dumnezeu, sau sânt semnele vremii ce trebuie să vină? Iată întrebări, care trebuie să ne pună pe gânduri serioase.

E ceasul al unsprezecelea!

Tu, poporul meu român, — din care fac parte și eu, și fratele meu, și sora mea, — ridică ochii, obosiți de somnul nepăsării, spre cerul lui Dumnezeu!

Nu e târziu. Păstorul cel bun îți va îndrepta pașii spre destinul fericitor, apărându-ți patrimoniul sufletesc și pe cel terestru împotriva tuturor demonilor pămantului...

Asta-i făgăduința divinului Isus: El a ascultat și în trecut suspinul rugii fierbinți și, — în schimbul credinței de piatră și a dragostei care au fărâșat nefățărul și a răgobidite de suferințe ale strămoșilor, — a frânt cu braț înalt cerbicia asupritorilor în toate timpurile vitregului trecut.

Popor român, în fața urăciunii, ale cărei semne se evidențiază tot mai stăruitor în crepusculul viitorului, *mai vârtos te roagă Domnului!*

Roagă-te pentru iertarea greșalelor tale și, îndreptat în simțiri și cugete, nădăjduiește fără teamă în ajutorul Lui!

Stai de strajă la altarul Domnului și la al țării, și isbânda va fi din nou a ta.

Sus frunțile românești spre lumea lui Dumnezeu, care dă tărie poporului Său și-l scapă de dușmani!

Pr. A. Marcovicu.

[59] 1—2

Publicațiune de licitație

Parohia ort. română din Ludoșul mare [jud Sibiu], dă în întreprindere prin licitație publică lucrarea iconostasului bisericii.

Licitația se va ținea în 20 Dec. 1936 ora 2, în localul școlii primare, în prezența consiliului parohial.

Planul și devizul se pot vedea la Oficiul parohial ort. rom. Licitația se va face pe bază de oferte închise, — se va putea continua însă și pe bază de oferte verbale.

Consiliul paroh. își rezervă dreptul de-a da lucrarea aceluia în care va avea mai multă încredere.

Ludoșul mare, 28 Nov. 1936.

Oficiul parohial ortodox român.

Pr. Nicolae Fara paroh.

Comunicat

Examenul de capacitate pentru Specialitatea Religie se va ținea la 1 Martie 1937. Data înscrierilor la examen s'a amânat până inclusiv 15 Ianuar 1937.

Examenul se vor ținea la Universitatea din Iași pentru băceți, și la Universitatea din Cluj pentru fete, pentru grupele la care, din cauza numărului mai mare de candidați, vor fi comisiuni separate.

Consiliul Arhiepiscopesc

INFORMAȚIUNI

Parastas. Luni 30 Noemvrie la ora 11 a. m., s'a făcut la biserica din Cernăuți un parastas în amintirea marelui și neuitatului mitropolit Andrei Șaguna, la care a luat parte poporul dreptcredincios din parohie. După slujba parastasului, preotul local, Silvestru Garcea, a descris în cuvinte mișcătoare bogata activitate pe terenul bisericesc, cultural și național a marelui mitropolit. Pildă vie de credință și viață morală, un vajnic apărător al românilor ardeleni din veacul trecut, apăsați de o vitregă stăpânire, mitropolitul Andrei a știut să imprime aselei vremi caracterul unui nou duh de viață bisericească și națională. Acest duh trăește și azi — spune Sf. Sa — și va trăi deapuri în sinul bisericii și al neamului românesc din Ardeal. — Pr. S.

Cercul studenților teologi ardeleni „Andrei Șaguna” dela universitatea din Cernăuți, urmând tradiției, și în anul acesta și-a comemorat patronul, în ziua de 29 Noemvrie 1936, în cadrul unei șezători interne festive. Conferințat dl Ioan Bran, membru activ al cercului nostru, despre mitropolitul Șaguna, făcând o reușită sinteză a ceea ce a însemnat marele ierarh pentru românisul ortodox. Conferința a fost încadrată într'un frumos program artistic executat de membrii cercului. Cor.

Preoteasă dintre cele vrednice. În legătura cu sfințirea pietrii fundamentale a bisericii din parohia Reciu, protopopiatul Miercurii, (despre care am luat notă în numărul nostru precedent), unde pe lângă preoțimea cercului preotesc Gârbova au participat și mulți alți cărturari și numeroși oameni de știință, ni se mai comunică următoarele: Vrednica preoteasă, soția preotului local C. Hășcău, pe lângă munca asiduă de învățătoare în școala primară, colaborează cu răvnă alături de soțul său preot. Ea a înființat și conduce astăzi Reuniunea femeilor ortodoxe române din parohie, urmărind cu viu interes activitatea pastorală a cercului religios Gârbova, și ține la ocazii conferințe instructive pentru popor.

Cercul studenților teologi ardeleni „Andrei Șaguna” din Cernăuți și-a ales în adunarea generală ordinară din 26 Noemvrie 1936 — pentru anul academic 1936—1937 — următorul comitet: Președinte Ion Dănilă, vicepreședinte Ioan Lașiță, secretar general Aurel Vasile, cassier Leonte Dăncescu, secretar de ședință Ioan Botiș, președintele secției literare Teodor Savu, econom-bibliotecar Ioan Dancu, — cenzori: Pavel Tripa, Gheorghe Popovici și Nicolae Fara.

Nouă persecuții religioase în Rusia sovietică. Persecuțiile contra Bisericii s'au intensificat și mai mult în timpul din urmă. De curând au fost exilați în Siberia aproape 500 de preoți din ținuturile nordice. Într-o serie de orașe din Rusia centrală au fost închise și ultimele biserici.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 6 Decemvrie 1936, va predica părintele Spiridon Cădea.

Conferință publică, în ciclul „Echilibru în viața sufletească”, se ține Duminecă seara, în 6 l. c., ora 6, în sala prefecturii județului Sibiu. Conferințiază dl profesor universitar Nichifor Crainic despre: Ortodoxie, concepere de viață.

Rescumpărare. Dl Dr. Nicolae Schiau, avocat, își rescumpără felicitările de ziua onomastică cu 200 lei, dăruiți fondului Nicolae Cristea pentru monumentele bărbatilor binemeritați, administrat de Reuniunea meseriașilor români din Sibiu. — Pentru prinos mulțumeste: *Comitetul.*

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Nr. 434—1936 prot.

[60] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh al parohiei I vacante de clasa I-a Șinca-nouă, protopopiatul Oltul, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român, Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conf. căleii B.
2. Venitele stolare stabilite pentru întreg protopopiatul.

Concurenții, după ce vor fi primit autorizație de candidare dela P. V. Consiliul arhiepiscopesc, își vor înainta cererile însoțite de acte ordinașionale în vigoare, în termenul indicat, Oficiului protopodesc ortodox român Oltul, Șercaia, județul Făgăraș, și — prelabila aprobare a protopopului — se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în parohie pentru a sluji, cânta, predica și a face cunoștință cu poporul. Preotul ales va administra filia Șinca veche, care de prezent aparține parohiei Șercaia.

Șercaia, la 20 Septemvrie 1936. Oficiul protopodesc Oltul în înțelegere cu consiliul parohial.

Valeriu Judele protopop.

Nr. 1134.

[58] 1—3

Concurs

În conformitate cu ord. Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc Nr. 9242 din 13 Nov. a. c. publicăm concurs, cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român, pentru întregire postului de cântăreț bisericesc al parohiei a treia Zărnești.

Retribuțiile împreună cu acest post sânt: 1. Salar lunar de 200 Lei dela biserica. 2. Trei stânjini de lemne aduse în curte. 3. Venitele stolare obișnuite în parohie.

La cerere de concurs se vor anexa: 1. Extrasul din Matricula Botezașilor. 2. Certificatul ultimului an școlar. 3. Diploma de cântăreț dela Școala de cântăreți din Sibiu. — Concurenții cari n'au diplomă dela Școala de cântăreți din Sibiu, nu vor fi puși în candidare. Cei cari doresc să ocupe acest post, să înainteze cererile lor oficiului parohial ort. rom. Zărnești, în termen, și să se prezinte la biserica să-și arate destoinicia în cântări.

Zărnești, 24 Noemvrie 1936.

Prot. Vasile Stocanea președintele Consiliului parohial.

Nr. 133—1936.

[57] 1—1

Publicațiune de licitație

Consiliul parohial ortodox român din Drăureni, tractul Cohalmului, dă în întreprindere prin licitație publică cu oferte închise zidirea bisericii ortodoxe române conform Devizului și Planului aprobat de Venerabilul Consiliu Arhiepiscopesc sub Nr. 8936 din 6 Nov. a. c.

Planul, Devizul și caietul de sarcini se pot vedea la oficiul parohial ort. în orice zi de lucru.

Domnii antreprenori vor avea a depune ofertele scrise și sigilate cel mai târziu până se înaintea de începerea licitației, care se va ținea în 28 a Decemvrie 1936 în sala de ședințe la ora 10 s. m.

Drăureni, din ședința consiliului parohial ort. rom. ținută în ziua de 20 Noemvrie 1936.

Oficiul parohial ortodox român.

Pr. Dimitrie Șica

Nr. 286—1936 prot.

[52] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a Ruși, din protopopiatul Sibiuului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român. Retribuțiile împreună cu acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Sesiune parohială, 21 jug. 383 st. □.
3. Casă parohială.
4. Cinci stânjini lemne în pădure. Tăierea și transportul privesc pe preot.
5. Stola uzitată în trecut.

Cererile de concurs, cu documentele necesare și incuviințarea de candidare, se vor înainta în termen oficiului protopodesc ortodox român Sibiu, iar prezentarea în parohie cu prelabila incuviințare a subsemnatului.

Oficiul protopodesc ortodox român al Sibiuului în înțelegere cu consiliul parohial. Sibiu, 1 Octomvrie 1936.

Emilian Cioran protopop.